

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/9/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8213208240
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8213208240.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Martina Barana v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ W. W., nar. XX.X.XXXX, 2/ D. W., nar. XX.X.XXXX, 3/ Z. W., nar. XX.X.XXXX, 4/ D. W., nar. XX.X.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove, a v právnej veci plnoletého dieťaťa H. W., nar. XX.X.XXXX, všetci bytom XXXXX N. č.X, deti rodičov: matky M. W., nar. XX.X.XXXX, N. č.X, právne zastúpenej JUDr. Ivanom Savčákom, advokátom, Partizánska 45, Bardejov a otca W. W., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX N., t.č. U. č. XX, právne zastúpeného JUDr. Vladimírom Pochom, advokátom, Hviezdoslavova č. 3, Bardejov, o úpravu práv a povinností rodičov k plnoletému a maloletým deťom, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 3P/72/2013 - 352 zo dňa 15.1.2018, takto

rozhodol:

I. Mení rozsudok okrem výroku o zvýšení výživného pre plnoletého H. W. tak, že zvyšuje výživné zo strany otca určené rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 1C/11/2007-72 zo dňa 23.9.2008 pre mal. D. W. W., nar. XX.X.XXXX, zo sumy 66,39 Eur na sumu 90,- Eur od 10.7.2014 do budúca, pre mal. D. W., nar. XX.X.XXXX, zo sumy 66,39 Eur na sumu 90,- Eur od 10.7.2014 do budúca, pre mal. Z. W., nar. XX.X.XXXX, zo sumy 66,39 Eur na sumu 90,- Eur od 10.7.2014 do budúca, pre mal. D. W., nar. 17.X.XXXX, zo sumy 49,79 Eur na sumu 120,- Eur od 10.7.2014 do budúca, ktoré bude poukazovať k rukám matky, vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred.

Dlžné výživné za obdobie od 10.7.2004 do 15.4.2018 pre mal. W. vo výške 1.062,50 Eur, pre mal. D. vo výške 1.062,50 Eur, pre mal. Z. vo výške 1.062,50 Eur a mal. D. vo výške 3.159,50 Eur je otec povinný zaplatiť v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Odmieťa odvolanie matky proti výroku, ktorým súd zvýšil výživné pre plnoletého H. W., nar. XX.X.XXXX.

III. Matka maloletých má voči otcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

Predmet konania

1. Otec maloletých detí sa návrhom doručeným Okresnému súdu Bardejov (ďalej len súd prvej inštancie) dňa 11.10.2013 domáhal zníženia vyživovacích povinností z dôvodu zmeny osobných a majetkových pomerov na jeho strane. Matka maloletých detí podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 10.7.2014 uplatnila protinávrh, ktorým žiadala zvýšiť výživné na maloleté deti W., D. a v čase podania návrhu aj maloletého H. zo sumy 66,39 Eur na sumu 100,- Eur a na maloletú D. zo sumy 44,79 Eur na sumu

140,- Eur mesačne. Svoj návrh odôvodnila tým, že jej mesačný príjem bez výživného predstavuje sumu 523,- Eur, pričom uvedený príjem nepostačuje na pokrytie životných nákladov jej maloletých detí, najmä vzhľadom na ich zdravotný stav, ktorý si vyžaduje zvýšené výdavky na lieky a zdravotnú starostlivosť minimálne vo výške 100,- Eur mesačne. Súd prvej inštancie vydal vo veci rozsudok č.k. 3P/72/2013-109 zo dňa 21.9.2015, ktorým zamietol návrh otca na zníženie výživného a taktiež zamietol aj návrh matky na zvýšenie výživného. Voči výroku o zamietnutí návrhu na zvýšenie výživného podala matka maloletých v zákonom stanovenej lehote odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že súd pri rozhodovaní nevezal do úvahy tú skutočnosť, že otec maloletých detí pracoval na základe živnostenského oprávnenia vo Francúzsku, pričom počas súdneho konania relevantným spôsobom nepreukázal výšku svojho mesačného príjmu. Taktiež poukázala na vyjadrenia otca na pojednávaní dňa 3.7.2016, že si nehľadá iné zamestnanie, z čoho jej vyplýva, že príjem z uvedeného zamestnania plne postačuje na všetky jeho životné náklady. Zároveň poukázala na skutočnosť, že podľa vyjadrení otca maloletých detí, ten uhrádza mesačne na svoje tri maloleté deti, ktoré má so svojou družkou sumu 400 - 500 Eur, čo považuje za nepomerné, keďže na svojich v tom čase 5 maloletých detí uhrádzal iba sumu 316,- Eur. Taktiež namietala tú skutočnosť, že súd prvej inštancie nevezal v úvahu zmenu pomerov na strane maloletých detí a to, že od poslednej úpravy výživného prešlo 7 rokov, v dôsledku čoho sa zvýšili náklady na starostlivosť o maloleté deti a taktiež došlo k zhoršeniu zdravotného stavu maloletej W. a D.. Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 11CoP/1/2016-138 zo dňa 19.5.2016 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí návrhu na zvýšenie výživného na maloletú W., D., Z. a D. W. a vo výroku o náhrade trov konania medzi otcom, matkou a maloletými deťmi, a v uvedenom rozsahu vrátil konanie na súd prvej inštancie. Odvolanie matky voči rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bol zamietnutý návrh na zvýšenie výživného u H. W., odmietol z dôvodu, že ho podala neoprávnená osoba, keďže menovaný nadobudol počas konania plnoletosť a s tým súvisiacu spôsobilosť na právne úkonu v plnom rozsahu, pričom tento odvolanie nepodal.

Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Bardejov opätovne vec prejednal a rozhodol, že cit.:

I. „Súd mení rozsudok Okresného súdu Bardejov zo dňa 23.9.2008, č.k. 1C/11/2007-72 tak, že zvyšuje výživné nasledovne:

- Na maloletú W. W., nar. XX.X.XXXX zo sumy 66,39 € na sumu 76,39 € od 10.07.2014 do budúca, ktoré dlžné výživné za obdobie od 10.7.2014 do 15.1.2018 vo výške 430,- € je otec maloletej povinný zaplatiť k rukám matky maloletej v lehote do 150 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku,
- Na maloletú D. W., nar. XX.X.XXXX zo sumy 66,39 € na sumu 76,39 € od 10.07.2014 do budúca, ktoré dlžné výživné za obdobie od 10.7.2014 do 15.1.2018 vo výške 430,- € je otec maloletej povinný zaplatiť k rukám matky maloletej v lehote do 150 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku
- Na maloletú Z. W., nar. XX.X.XXXX zo sumy 66,39 € na sumu 76,39 € od 10.7.2014 do budúca, ktoré dlžné výživné za obdobie od 10.7.2014 do 15.1.2018 vo výške 430,- € je otec maloletej povinný zaplatiť k rukám matky maloletej v lehote do 150 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.
- Na maloletú D. W., nar. XX.X.XXX zo sumy 49,79€ na sumu 79,79€ od 10.7.2014 do budúca, ktoré dlžné výživné za obdobie od 10.7.2014 do 15.1.2018 vo výške 1290,- € je otec maloletej povinný zaplatiť k rukám matky maloletej v lehote do 200 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku
- Na plnoletého H. W., nar. XX.X.XXXX zo sumy 66,39€ na sumu 76,39 € od 10.7.2014 do 19.9.2015, ktoré dlžné výživné za obdobie od 10.7.2014 do 19.9.2015 vo výške 143,- € je otec povinný zaplatiť k rukám matky v lehote do 100 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh na zvýšenie výživného zamietla.

Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania.“

3. Vychádzal zo zisteného skutkového stavu, podľa ktorého rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 21.9.2015, č.k. 1C/11/2007-72 bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené, maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matke a otcovi bola určená vyživovacia povinnosť sumou 66,39 Eur na H., 66,39 Eur na maloletú W., 66,39 Eur na mal. D., 66,39 Eur na mal. Z. a 49,79 Eur na mal. D. mesačne. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.11.2008. Súd prvej inštancie mal na základe vykonaného dokazovania preukázaný mesačný príjem matky maloletých detí vo výške 523,- Eur. Od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo k zmene zdravotného stavu u detí, keďže tie majú zdravotné komplikácie a s tým spojené zvýšené výdavky, a taktiež došlo k zvýšeniu ich výdavkov

aj v dôsledku fyzického dospievania detí. Čo sa týka pomerov na strane otca maloletých detí, súd prvej inštancie mal za preukázané, že firma MADOles s.r.o., v ktorej je otec maloletých detí konateľom a spoločníkom mala za zdaňovacie obdobie základ dane vo výške 4154,89 Eur. Z potvrdenia o podaní daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby W. W. za rok 2015 vyplýva, že otec maloletých mal ako fyzická osoba základ dane vo výške 128,67 Eur a za rok 2016 základ dane vo výške 856,58 Eur. Z potvrdenia o príjme zo závislej činnosti pre zamestnávateľa MADOles s.r.o. vyplýva, že priemerný hrubý mesačný príjem otca detí v období od 05/2016 do 12/2016 bol 403,01 Eur a priemerný čistý mesačný príjem za uvedené obdobie predstavoval sumu 290,48 Eur.

4. Na zistený skutkový stav prijal súd prvej inštancie právny záver, podľa ktorého v predmetnom konaní sú splnené podmienky pre čiastočne zvýšenie výživného na maloleté deti, pričom od poslednej úpravy vyživovacích povinností v rozvodovom konaní uplynulo viac ako 9 rokov a od tohto obdobia nedošlo k ďalšiemu zvyšovaniu vyživovacej povinnosti, pričom výdavky maloletých detí sa zvýšili. Na základe uvedeného mal súd prvej inštancie za to, že zvýšenie výživného u mal. W., D., Z. o 10,- Eur mesačne a u malotej D. o 30,- Eur mesačne od 10.7.2014 do budúca je dostatočné. Čo sa týka predložených listinných dôkazov zo strany otca mal za to, že je prvoradé zabezpečiť pre maloleté deti všetky dôležité potreby, aby sa nemuseli deti obmedzovať pri výkone svojich činností, respektíve pri zabezpečovaní základných životných potrieb. V časti, v ktorej súd návrh na zvýšenie výživného zamietol, poukázal na zmenu pomerov na strane otca maloletých detí, ktorému od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti vznikli ďalšie tri vyživovacie povinnosti k jeho maloletým deťom.

5. Aplikoval ustanovenia §78 ods.1, 2, 3, §62 ods. 1, 2 a 4 , §63 ods. 1 zákona o rodine.

Obsah odvolania

6. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka maloletých detí. Namietala, že súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav, neposúdil všetky relevantné skutočnosti v dôsledku čoho dospel k nesprávnym záverom a taktiež nedostatočne zdôvodnil svoje rozhodnutie. Matka maloletých namietala, že súd sa nedostatočne vysporiadal s tou okolnosťou, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti uplynulo už 9 rokov, pričom sa značným spôsobom zvýšili bežné výdavky maloletých. Taktiež poukázala na skutočnosť, že je bežnou praxou súdov, že výživné na maloleté dieťa v rozsahu cca 80 Eur mesačne sa priznáva deťom vo veku cca 5-10 rokov. Pri dnešnej životnej úrovni a pracovných možnostiach je výživné na maloleté deti vo veku, kedy už tieto navštevujú nielen 2. stupeň ZŠ ale aj stredné školy je výživné súdom určenej výške nepostačujúce. Matka zároveň namietala, že súd sa nevysporiadal so zhoršením zdravotným stavom maloletých detí a ani s argumentáciou matky ohľadom schopností, možností a majetkových pomerov otca. Poukázala na nezrovnalosti v príjmoch a podnikaní otca prostredníctvom obchodnej spoločnosti, ktoré otec vo svojom výsluchu nedokázal vysvetliť. Taktiež namietala tú skutočnosť, že súd prvej inštancie síce konštatoval príjem zo závislej činnosti ale s listinnými dokladmi, ktoré otec detí predložil a najmä s ich pravdivosťou sa súd žiadnym spôsobom nevysporiadal, pričom doložené doklady nekorešpondujú so skutočnosťami, ktoré otec detí uvádzal vo svojich výpovediach.

7. Otec maloletých detí sa na výzvu súdu k podanému odvolaniu v súdom stanovenej lehote nevyjadril.

Hodnotenie odvolacieho súdu

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou osobou - účastníkom konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutých častiach, nariadil vo veci odvolacie pojednávanie, doplnil dokazovanie výsluchom účastníkov konania, listinnými dôkazmi a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na potvrdenie, ani na zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie a je dôvodný postup podľa § 388, zákona č. 160/ 2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v jeho napadnutých častiach vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania.

9. Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len zákon o rodine) pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak

sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

10. Podľa § 78 ods. 1,3 zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihladne na vývoj životných nákladov.

11. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa § 63 ods. 1,2 zákona o rodine rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

13. Súd na základe vykonaných dôkazov zistil skutkový stav, podľa ktorého manželstvo rodičov maloletých detí bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp.zn. 1C/11/2007 zo dňa 23.9.2008, pričom predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.11.2008. Toto rozhodnutie predstavuje poslednú úpravu vyživovacej povinnosti otca ku svojim maloletým deťom, podľa ktorej bol zaviazaný platením výživného na každé z maloletých detí a to H. (t.č. už plnoletého), W., D. a Z. sumou 66,39 Eur mesačne a na maloletú Z. sumou 49,79 Eur mesačne. V čase rozhodovania o poslednej úprave vyživovacej povinnosti mal H. 10 rokov a navštevoval 4. ročník základnej školy, maloletá W. mala 8 rokov, bola žiačkou 2.ročníka základnej školy a mala zvýšené výdavky na lieky v sume okolo 20 Eur, maloletá D. mala 4 roky a navštevovala materskú školu, za ktorú matka uhrádzala školné vo výške okolo 3,5 Eur. Maloletá Z. mala 2 roky a maloletá D. 7 mesiacov, obe z uvedených detí sa nachádzali v celodennej starostlivosti matky, pričom maloletá Z. už v tom období bola alergičkou a maloletá D. trpela opakovanými akútnymi zápalmi horných dýchacích ciest. Matka detí bola v čase rozvodu poberateľkou rodičovského príspevku v sume 146,- Eur mesačne a prídavkov na deti v sume 43,15 Eur mesačne. Jej celkové mesačné náklady na starostlivosť o maloleté deti sa pohybovali približne okolo 620,- Eur. Otec maloletých detí bol v čase rozhodovania o rozvode manželstva živnostníkom, mal problém s krížami a podľa jeho vtedajších vyjadrení vzhľadom na jeho zdravotný stav nebol schopný vykonávať predmet svojho podnikania, ktorým bola ťažba dreva a mal záujem nájsť si prácu v zahraničí, pričom odmietal pracovať v mieste svojho bydliska za minimálnu mzdu. Brigádnicke si privyrábal v taxislužbe, približne 11 dní v kalendárnom mesiaci, pričom za jeden deň takejto práce zarobil okolo 17-20 Eur. Býval u svojho brata, ktorému mesačne prispieval na bývanie okolo 82,98 Eur.

14. V súčasnosti príjem matky maloletých detí pozostáva z príspevku na opatrovanie maloletej D. vo výške 220,- Eur, prídavkov na maloleté deti vo výške 118,40 Eur a čiastočného invalidného dôchodku vo výške 135,- Eur, ktorý poberá od septembra 2014. Celkový mesačný príjem matky, bez výživného, predstavuje sumu cca 473,40 Eur. Výdavky na maloleté deti sú zvýšené v dôsledku ich nepriaznivého zdravotného stavu. Maloleté deti majú oslabenú imunitu a trpia rôznymi druhmi alergií a taktiež majú gastroenterologické ťažkosti, s čím súvisia zvýšené výdavky na stravu. Maloletá Z. má stredne ťažkú astmu, na ktorú užíva značné množstvo liekov a taktiež trpí dyspepsiou. Maloletá W. má dyspepsiou, ťažkú astmu a problémy so zubami, čo si vyžaduje pravidelnú odbornú zdravotnú starostlivosť a zvýšené náklady na lieky. Maloletá D. je zdravotne ťažko postihnutá, čo si vyžaduje 24-hodinovú zdravotnú starostlivosť, je ťažká astmatička, trpí vrodenou vadou dolných končatín, v dôsledku ktorej nie je schopná sama prejsť ani pár metrov a musí sa zúčastňovať odborných cvičení, ktoré sú nevyhnutné na udržanie jej zdravotného stavu. Na základe uvedeného súd preskúmal matkou vyčíslené mesačné výdavky spočívajúce vo výdavkoch vynaložených na lieky vo výške 150,- Eur, poistenie pre mal W. vo výške 15,- Eur, pre mal. H. vo výške 18,- Eur, úhradách INKASA vo výške 230,-Eur, výdavkoch na stravu vo výške 400,- Eur, výdavkoch na ošatenie maloletých vo výške 300,- Eur, výdavkoch na hygienické a čistiace prostriedky vo výške približne 150,- Eur a výdavkoch na školské potreby ako aj iné školské výdavky

vo výške približne 70,- Eur, pričom uvedené výdavky má jednak preukázané z matkou predložených pokladničných blokov, ktoré vyplývajú z knihy výdavkov, ktorú si matka maloletých detí viedla a zároveň ju súdu doložila. Súd uvedené výdavky považuje za preukázané a taktiež za účelné a nevyhnutné na zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloleté deti. Matka maloletých detí má zvýšené výdavky súvisiace so zdravotným stavom detí napríklad o doplatky na kúpele, ktorých sa zúčastnili W., D. aj Z. v termíne 10.3.2015- 31.3.2015, pričom jednorazový doplatok na jedno dieťa predstavoval sumu 34,86 Eur. Taktiež z výdavkovej knihy je možné konštatovať zvýšené náklady na bezpečkové potraviny, výdavky na lieky a poplatky u zubára. Matka zároveň uviedla, že v rámci exekučného konania spláca dlžobu, ktorá vznikla za trvania manželstva a to vo výške 10,- Eur, keďže splátku vo vyššej hodnote nie je zo svojho príjmu schopná uhrádzať. Odvolací súd má taktiež preukázanú skutočnosť, ktorá vyplýva z vyjadrení matky, že vzhľadom na jej finančnú situáciu a výšku súdom stanoveného výživného v roku 2008, ktoré otec maloletých detí platí pod hrozbou trestného stíhania v rôznych nepravidelných splátkach, nemôže deťom zabezpečiť účasť na voľnočasových aktivitách v podobe rôznych výletov, krúžkov alebo športových aktivít a ani im nemôže kupovať žiadne hračky, keďže na uvedené jej finančné prostriedky nezostávajú. Otec maloletých detí sa o ne nezaujíma, nestretáva sa s nimi, nekontaktuje sa s nimi ani im nedáva žiadne darčeky a finančné prostriedky mimo súdom určenej vyživovacej povinnosti. Vyživovacia povinnosť si začal pravidelnejšie plniť v dôsledku hrozby odobratia vodičského preukazu súdnym exekútorom v exekučnom konaní o vymožení dlžného výživného.

15. Na strane otca maloletých detí odvolací súd mal za preukázané, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti rozsudkom Okresného súdu Bardejov 1C/11/2007 u neho došlo k zmene pomerov spočívajúcich vo vzniku troch ďalších vyživovacích povinností a taktiež k zmene pobytu, keďže pri poslednej úprave vyživovacej povinnosti býval so svojim bratom, pričom momentálne sa zdržiava na adrese U. XX spolu s družkou a ich tromi deťmi. Na strane otca taktiež došlo k zmene zamestnania.

16. Čo sa týka jeho majetkových pomerov, z peňažného denníka spoločnosti W. W. v období od 01.01.2014 do 31.12.2014, teda v čase kedy otec maloletých detí vykonával podnikanie na základe živnostenského oprávnenia, má súd na základe ním predložených listinných dokladov za preukázané, že jeho príjmy predstavovali sumu 26.897,50 Eur (z toho 1.562,50 Eur bolo prevedených z predchádzajúceho účtovného obdobia) a výdavky sumu 24.664,40 Eur, pričom výdavky pozostávali z výdavku na služby vo výške 80,- Eur zaúčtovaného dňa 30.3.2014, ostatných výdavkov vo výške 690,- Eur zaúčtovaných dňa 02.09.2014, ostatných výdavkov vo výške 4.836,60 Eur zaúčtovaných dňa 17.10.2014, ostatných výdavkov vo výške 4.533,90 Eur zaúčtovaných dňa 20.11.2014, ostatných výdavkov vo výške 4.863,90 Eur zaúčtovaných dňa 24.12.2014, ostatných výdavkov vo výške 6.660,- Eur zaúčtovaných dňa 31.12.2014 a osobnej spotreby vo výške 3.000,- Eur zaúčtovanej dňa 31.12.2014. Z daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby, teda otca maloletých detí, za rok 2014 vyplýva, že jeho príjmy zo živnosti predstavujú sumu 25.335,- Eur a jeho výdavky zo živnosti predstavujú sumu 21.664,- Eur, iné príjmy a výdavky z iných zákonom zdaniteľných činností v daňovom priznaní otec maloletých neuvádzal, v zmysle uvedeného daňového priznania všetky príjmy pochádzali zo zahraničia. Z účtovnej závierky za predmetné obdobie vyplýva, že vyššie uvedené výdavky pozostávali z výdavkov na služby v sume 80,- Eur a z ostatných výdavkov vo výške 21.586 Eur, teda celkové výdavky predstavovali sumu 21.664,- Eur a rozdiel príjmov a výdavkov predstavoval sumu 3.671,- Eur

17. Z peňažného denníka otca maloletých detí ako živnostníka v období od 01.01.2015 do 31.12.2015, má súd za preukázané, že jeho príjmy predstavovali sumu 42.515,10 Eur (z toho 2.233,10 Eur bolo prevedených z predchádzajúceho účtovného obdobia) a výdavky sumu 40.350,- Eur, pričom výdavky pozostávali z výdavku na služby vo výške 100,- Eur zaúčtovaného dňa 30.6.2015, ostatných výdavkov vo výške 15,- Eur zaúčtovaných dňa 30.11.2015, ostatných výdavkov vo výške 1.800,- Eur zaúčtovaných dňa 30.12.2015, ostatných výdavkov vo výške 10.035,- Eur zaúčtovaných dňa 31.12.2015, služieb vo výške 24.400,- Eur zaúčtovaných dňa 31.12.2015 a osobnej spotreby vo výške 4.000,- Eur zaúčtovanej dňa 31.12.2015. Z daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2015 vyplýva, že jeho príjmy zo živnosti predstavujú sumu 40.282,- Eur a jeho výdavky zo živnosti predstavujú sumu 36.350,- Eur, iné príjmy a výdavky z iných zákonom zdaniteľných činností neuvádzal. Z uvedeného daňového priznania vyplýva, že suma 17.160,- Eur predstavovala úhrn príjmov zo zdrojov v zahraničí a suma 17.435,- Eur predstavovala úhrn výdavkov v zahraničí. V zmysle účtovnej závierky za uvedené obdobie, vyššie uvedené výdavky pozostávali z výdavkov na služby v sume 24.500,- Eur a z ostatných výdavkov vo výške 11.850 Eur, teda celkové výdavky predstavovali sumu 36.350,- Eur a rozdiel príjmov a výdavkov predstavoval sumu 3.932,- Eur

18. Z peňažného denníka otca maloletých za obdobie od 01.01.2016 do 31.12.2016, teda počas výkonu živnostenského podnikania, má súd za preukázané, že jeho príjmy predstavovali sumu 5.150,10 Eur (z toho 2.165,10 Eur bolo prevedených z predchádzajúceho účtovného obdobia) a výdavky sumu 5.150,- Eur, pričom výdavky pozostávali z výdavku na služby vo výške 120,- Eur zaúčtovaného dňa 01.07.2016 a osobnej spotreby vo výške 5.030,10 Eur zaúčtovanej dňa 31.12.2016. Z potvrdenia o príjme od spoločnosti MADOles s.r.o. vyplýva, že priemerná mesačná hrubá mzda otca maloletých v uvedenej spoločnosti bola v období od mája 2016 do decembra 2016 v sume 410,- Eur a priemerná mesačná čistá mzda predstavovala sumu 300,- Eur

19. Z výsluchu otca na pojednávaní dňa 3.7.2015 vyplýva, že 2 mesiace pred termínom uvedeného pojednávania pôsobil vo Francúzsku ako traktorista titulom živnostenského podnikania, pričom jeho príjem predstavoval sumu 1000 - 1200,- Eur. Vo Francúzsku nemal uzavretú pracovnú zmluvu, činnosť vykonával na základe živnostenského oprávnenia. Jeho mesačné výdavky predstavovali úhrady spojené s bývaním u svojej družky vo výške 400,- až 500,- Eur mesačne, náklady na mobilný telefón, splátku životnej poisťky vo výške 50,54 Eur a výdavky na výživu jeho ďalších troch detí. Dňa 3.6.2016 otec maloletých detí ukončil podnikanie na základe živnostenského oprávnenia vo všetkých predmetoch podnikania. Od 5.5.2016 sa zamestnal v spoločnosti MADOles s.r.o., pričom v uvedenej spoločnosti je od 23.9.2015 zároveň aj jedným z dvoch jej spoločníkov a taktiež aj jedným z dvoch konateľov spoločnosti. Z podania otca maloletých detí zo dňa 24.1.2017 vyplýva, že otec pracuje vo Francúzsku ako zamestnanec, čo sa týka jeho príjmových možností, tak tie vyplývajú z jeho výplatných listín, teda jeho čistý príjem predstavuje priemerne okolo 480,- Eur mesačne. Z jeho výpovede na pojednávaní dňa 9.8.2017 vyplýva, že svoju živnosť ukončil z dôvodu zlého zdravotného stavu. Predmet jeho súčasnej pracovnej činnosti spočíva vo vykonaní pracovnej pozície majstra, teda jeho úlohou je vozit' pilčíkov do Francúzska a ukázať im porasty, ktoré je potrebné vyťažiť. Jeho pracovná doba vo Francúzsku trvá od 5:00 do 19:00 až 20:00, pričom takto pracuje dva týždne a následne dva týždne je doma, vtedy je vo Francúzsku jeho kolega. Otec maloletých detí na predmetnom pojednávaní zároveň uviedol, že okrem mzdy poberá aj cestovné náhrady za prácu v zahraničí, avšak na tieto náhrady mu nikto nemôže siahnuť, pretože nie sú súčasťou mzdy. Inú prácu si nehľadá, nakoľko s touto je spokojný. Výdavky vo výške 21.000,- Eur za rok 2014 a výdavky vo výške 17.435,- Eur za rok 2015, vyplývajúce z daňového priznania fyzickej osoby za uvedené roky, nevedel bližšie vysvetliť, mal za to, že sa jedná o výdavky na tankovanie a stravovanie. Čo sa týka jednotlivých výdavkov uvedených v hlavnej knihe a účtovnom denníku spoločnosti MADOles s.r.o. za rok 2016 k týmto sa vyjadriť nevedel, keďže nie je účtovník.

20. Z výplatných pásov otca maloletých ako zamestnanca spoločnosti MADOles s.r.o. za rok 2016 vyplýva, že jeho priemerná hrubá mzda predstavuje sumu 400 Eur, pričom v zmysle pracovnej zmluvy zo dňa 2.5.2016 bola dohodnutá mzda vo výške 410,- Eur mesačne, s termínom nástupu do zamestnania dňa 5.5.2016 a s dohodnutým druhom práce- pomocné práce v lese. V zmysle predložených výplatných pásov otec maloletých detí nevykonával prácu v zahraničí. Z výplatných pásov za rok 2017 vyplýva, že hrubá mzda otca je 610,- Eur a jeho čistá mzda predstavuje sumu cca 500,- Eur, pričom ani z predmetných výplatných pásov nevyplýva, žeby otec maloletých vykonával prácu v zahraničí. Taktiež z nich nevyplýva, žeby jeho základná suma bola navýšená o nejaký nadčasový príplatok, iné príplatky, náhrady za sviatky, dovolenky, iné náhrady, iné prémie a odmeny, jednorazové odmeny ani odmenu štatutára.

21. Zákon o rodine v ustanovení § 75 ods. 1 vymedzuje kritériá, ako určitý návod pre súd, kombináciou ktorých sa má určiť konkrétna výška výživného. Na strane oprávneného sú to relevantné odôvodnené potreby. Na strane povinného sú to schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumejú sa nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, získanými skúsenosťami. Výživné má zabezpečiť také materiálne podmienky pre telesný a duševný vývoj dieťaťa, v akých by sa dieťa nachádzalo, keby žilo v harmonickej spoločnej domácnosti svojich rodičov. Výživné pre mal. dieťa má pritom prednosť pred inými výdavkami rodičov, a o toto právo nemôže byť ukracované.

22. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. V zmysle § 28 Zákona o rodine je súčasťou rodičovských práv a povinností najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa.

Týmto zákonným ustanovením je garantované právo rodičov vychovávať svoje deti a naopak deťom sa zaručuje právo na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Tento zaručený princíp ochrany práv teda zahŕňa zo strany rodičov zabezpečenie podmienok materiálnej i nemateriálnej povahy k tomu, aby sa dieťa mohlo dostatočne rozvíjať. Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tie sa realizujú prostredníctvom povinnosti rodičov podieľať sa na vyživovacej povinnosti k svojim deťom podľa kritérií uvedených v § 62 ods. 2 Zákona o rodine, pričom povinnosťou súdu je vždy prihliadnuť k všetkým dôležitým okolnostiam, u každého rodiča zvlášť, prihliadnuť na vek, vyspelosť dieťaťa, prihliadnuť na nevyhnutné potreby a potreby, ktoré sú nad rámec bežných potrieb, náklady ktoré súvisia so zdravotným stavom maloletých detí, je nutné prihliadnuť na majetkové pomery oboch rodičov a následne až tak zhodnotiť možnosti, schopnosti otca ako povinného a zhodnotiť odôvodnené potreby maloletých detí.

23. Za preukázaného skutkového stavu bolo dôvodné dospieť k záveru, že u maloletých detí došlo k podstatnej zmene pomerov spojených so zvýšením odôvodnených potrieb spojených predovšetkým s ich fyzickým vývojom, školským vzdelávaním, s potrebami súvisiacimi s ich záujmami tak, ako správne skonštatoval i súd prvej inštancie. Od poslednej súdnej úpravy výživného uplynula doba takmer 10 rokov. V čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o výživnom mala maloletá W. 8 rokov, pričom teraz má 17 rokov, maloletá D. mala 5 rokov a v máji 2018 bude mať už 15 rokov, maloletá Z. W. mala čase poslednej úpravy výživného 3 roky a momentálne má 12 rokov, maloletá D. mala 1 rok a v súčasnosti má 10 rokov. Zvýšené náklady sú odôvodnené aj výdavkami nevyhnutnými pre jednotlivé stupne školských zariadení, pričom maloletá W. navštevuje už strednú školu a ostatné deti sú žiakmi základnej školy, pričom v čase predchádzajúceho rozhodnutia navštevovala maloletá D. predškolské zariadenia a maloleté Z. a D. boli v celodennej starostlivosti matky. Uvedené skutočnosti odôvodňujú zvýšenie výdavkov s tými súvisiacimi. Zároveň odvolací súd prihliadol aj na nepriaznivý zdravotný stav detí, ktoré trpia alergiami, astmou a gastroenterologickými ťažkosťami, s čím sú spojené zvýšené výdavky na lieky a špeciálne potraviny. Osobitne čo sa týka maloletej D., súd má za preukázané, že sa jedna o osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré si vyžaduje celodennú osobnú starostlivosť, s čím súvisí aj skutočnosť, že uvedenú starostlivosť maloletej zabezpečuje jej matka. Na základe uvedeného nemožno spravodlivo od matky požadovať, aby sa zamestnala alebo aby si našla nejakú brigádnickú činnosť. Príjem matky maloletých pozostávajúci z rodinných prídavkov, čiastočného invalidného dôchodku matky a príspevku na opatrovanie predstavuje iba sumu 470 Eur. Výdaje, ktoré v konaní vyčíslila matka je potrebné považovať za primerané, zodpovedajúce veku, zdravotnému stavu a záujmom maloletých detí.

24. Čo sa týka schopností, možností a majetkových pomerov otca maloletých detí, súd má za preukázané, že v roku 2014, teda v čase kedy matka maloletých detí podala návrh na zvýšenie výživného podnikal otec na základe živnostenského oprávnenia a vykonával činnosť traktoristu vo Francúzsku s mesačnými príjmami od 1000,- do 1200,- Eur ako to vyplýva aj z jeho vyjadrenia na pojednávaní dňa 3.7.2015. Z jeho daňového priznania za rok 2014 však vyplýva, že jeho príjmy predstavovali sumu 25.335,- Eur, teda priemerný mesačný príjem vo výške 2.100,- Eur. Čo sa týka výdavkov zo živnosti, tak tie si otec maloletých vyčíslil vo výške 21.664,- Eur, avšak ako vyplýva z peňažného denníka do 17.10.2014 zaúčtoval výdavky vo výške 5.606,60 Eur a za ďalšie dva mesiace, teda do konca roka 2014, jeho výdavky stúpili o 16.057,80 Eur. Súd predmetné výdavky posúdil v zmysle ustanovenia § 63 ods. 2 zákona o rodine ako výdavky, ktoré nebolo nevyhnutné vynaložiť v uvedenej výške. Ani samotný otec maloletých detí sa k týmto výdavkom nevedel vyjadriť a uviedol, že sa asi jednalo o výdavky na stravné a benzín. Súd sa však s uvedeným tvrdením nestotožnil nakoľko ako vyplýva z peňažného denníka do 2.9.2014 výdavky predstavovali sumu 770,- Eur a až za posledné štyri mesiace ich výška stúpila o 21.000,- Eur. Na základe uvedeného ich súd považoval za nepreukázané, v dôsledku čoho ich nepovažoval za výdavky nevyhnutné na zabezpečenie živnostenského podnikania. Ak teda za osem mesiacov jeho výdavky predstavovali sumu 770,- Eur, teda priemerne na mesiac 100,- Eur, odvolací súd považoval za nevyhnutné výdavky za rok 2014 sumu 1.200,- Eur, a teda pri posudzovaní majetkových pomerov otca za rok 2014 vychádzal z rozdielu medzi príjmom zo živnostenského podnikania vo výške 25.335,- Eur a výdavkami vo výške 1.200,- Eur, teda priemerný mesačný príjem otca predstavoval sumu 2.000,- Eur. Z uvedeného vyplýva, že bolo v možnostiach a schopnostiach otca uhrádzať výživné vo výške navrhutej matkou, a teda na maloletú W. vo výške 90,- Eur, na maloletú D. vo výške 90,- Eur, na maloletú Z. vo výške 90,- Eur, na maloletú D. vo výške 120,- Eur a na H., v tom čase ešte maloletého vo výške 66,39 Eur, teda celkovo výživné vo výške 456,39 Eur a to aj napriek tomu, že na strane otca došlo k zmene pomerov spočívajúcich vo vzniku ďalších troch vyživovacích povinností. Odvolací súd má za preukázané, že otec maloletých detí mal dostatočné množstvo finančných prostriedkov, aby uhradil vyživovaciu povinnosť voči ďalším jeho trom deťom a náklady na bývanie ako aj iné osobné výdavky.

25. V roku 2015 príjem otca maloletých detí na základe ním predložených listinných dokladov predstavoval sumu 40.282,- Eur. Jeho deklarované výdavky v sume 36.350,- Eur obdobne ako v predchádzajúcom roku 2014 pozostávali z výdavkov na služby do 30.11.2015 vo výške 100,- Eur a z ostatných výdavkov vo výške 15,- Eur. Ostatné výdavky vo výške 11.835,- Eur boli zaúčtované dňa 30.12.2015 a taktiež aj výdavky na služby vo výške 24.400,- Eur boli zaúčtované k 31.12.2015, ani k uvedeným výdavkom sa otec maloletých detí na pojednávaní nevedel vyjadriť z čoho pozostávajú a čo je v nich zahrnuté, preto súd v zmysle § 63 ods. 2 zákona o rodine na nich neprihliadal. Na základe uvedeného odvolací súd vychádzal z priemerného mesačného príjmu otca maloletých za rok 2015 vo výške 3.350,- Eur. Na základe uvedeného aj v roku 2015 bolo v možnostiach a schopnostiach otca uhrádzať výživné na jeho maloleté detí, o ktorých výške výživného súd v predmetnom konaní rozhoduje, v celkovej sume 456,39 Eur.

26. V roku 2016 otec maloletých detí ukončil živnostenského podnikanie, pričom do 3.6.2016 jeho príjmy predstavovali sumu 5.150,-Eur a jeho výdavky 120,- Eur, teda jeho priemerný mesačný príjem za 5 mesiac predstavoval sumu 1.000,- Eur. Zároveň má však odvolací súd za preukázané, že od 5.5.2016 je zamestnaný v spoločnosti MADOles s.r.o., v ktorej je zároveň jedným z dvoch spoločníkov a konateľov. V zmysle predložených listinných dokladov za rok 2016, otec maloletých deklaruje čistý príjem zo závislej činnosti vo výške cca 300,- Eur, pričom ako vyplýva z jeho výpovedí na pojednávaníach pracuje vo Francúzsku dva týždne v mesiaci a následne dva týždne je doma. Taktiež uviedol, že okrem čistého príjmu poberá aj náhrady cestovných nákladov v súvislosti s prácou v zahraničí, ktorá v zmysle opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky č.401/2012 Z.z., ktorým sa ustanovujú základné sadzby stravného v eurách alebo v cudzej mene pri zahraničných pracovných cestách, je základná sadzba stravného pri zahraničnej pracovnej ceste do Francúzska 45,- Eur na deň, teda za 14 dní náhrada cestovných výdavkov predstavuje sumu 630,- Eur, pričom odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že otec maloletých detí uvedenú sumu súdu nepreukázal a rovnako ako jeho zamestnávateľ neuviedol výšku náhrad, ktoré otcovi poskytuje, preto odvolací súd vychádzal z výšky zákonných náhrad. Na základe uvedeného má odvolací súd za preukázané, že príjem otca maloletých detí od mája 2016 predstavoval sumu minimálne 930,- Eur a to za dva týždne, ktoré otec pracoval vo Francúzsku. Otec maloletých detí vo svojich výpovediach poprel skutočnosť, že by ako konateľ spoločnosti MADOles s.r.o. poberal odmenu za výkon funkcie konateľa alebo aby mu bol vyplácaný podiel na zisku predmetnej obchodnej spoločnosti. Z hlavnej knihy a účtovného denníka spoločnosti MADOles s.r.o. za účtovné obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016 však vyplývajú nezrovnalosti, ktoré otec maloletých detí nevedel vysvetliť, a to aké výdavky boli účtované pod označením pohľadávky voči zamestnancom, ak v zmysle predložených listinných dokladov jediným zamestnancom spoločnosti je samotný otec maloletých detí. Uvedená položka bola účtovaná vo výške 34.766,18 Eur. Taktiež v rámci hlavnej knihy bolo zaúčtované cestovné vo výške 28.550,93 Eur, ktoré následne v účtovnom denníku nebolo uvedené a nakoľko z výpovedi otca vyplýva, že zabezpečoval dopravu pilčikov do Francúzska, je zrejme, že časť z uvedených finančných prostriedkov mu bola vyplatená. Súd na základe uvedených skutočností má za preukázané, že otec maloletých detí neuviedol svoj reálny príjem a majetkové pomery za rok 2016. Napriek viacerým výzvam matky, aby otec maloletých preukázal svoju príjmovú stránku na základe výpisov z jeho účtov, tieto súdu otec maloletých nepredložil. Zároveň odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že v prípade, ak otec maloletých detí ukončil živnostenské podnikanie, pri ktorom dosahoval priemerné príjmy okolo 2000,- Eur až 3000,- Eur, pričom ako uviedol, bol nútený ukončiť živnosť z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu v dôsledku zlomeniny kľúčnej kosti, súd uvedenú skutočnosť nepovažuje za relevantnú, keďže v rámci živnostenského podnikania otec detí podľa svojich vyjadrení vykonával činnosť traktoristu, pričom momentálne vykonáva činnosť vodiča, teda nedošlo k zásadnej zmene charakteru činnosti, ktorú otec detí vykonáva, iba došlo k podstatnému zníženiu deklarovaného príjmu. Odvolací súd taktiež poukazuje na skutočnosť, že otec maloletých detí vykonáva pracovnú činnosť podľa jeho vyjadrení iba počas dvoch týždňov, pričom ďalšie dva týždne je v mieste svojho bydliska a nevykonáva žiadnu inú prácu ani formou brigádnickej činnosti a ani si žiadnu inú prácu nehľadá, keďže s uvedenou prácou je spokojný. Odvolací súd má za to, že takýmto nezodpovedným prístupom koná na úkor svojich maloletých detí. Otec detí si musí uvedomiť, že má osem vyživovacích povinností a je povinný svojim deťom zabezpečiť primeranú životnú úroveň, preto sa nemôže obmedziť na vykonávanie práce, ktorá mu vyhovuje ale je povinný v rámci svojich možností a schopností prijať každý pracovný pomer, ktorý mu zlepší životnú situáciu a tým prispeje k zvýšeniu životnej úrovne jeho detí. Na základe uvedených skutočností má odvolací súd za preukázané, že je v možnostiach a schopnostiach otca hradiť výživné za rok 2016 na maloletú W. vo výške 90,- Eur, na maloletú D. vo výške 90,- Eur, na maloletú Z. vo výške 90,- Eur a na maloletú D.

vo výške 120,- Eur, teda v celkovej výške 390,- Eur. Obdobné právne závery prijal odvolací súd aj pri schopnostiach otca platiť uvedené výživné na jeho maloleté deti aj v roku 2017 a do budúcnosti. Čo sa týka námietky otca, že súd nemôže prihliadať na cestovné náhrady, teda diéty, ktoré sú mu vyplácané z dôvodu práce v zahraničí, odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že súd pri určovaní výšky výživného prihliada na majetkové pomery rodiča komplexne a teda nie len na jeho mzdu. Zákon o rodine neurčuje výšku výživného vypočítavať zo mzdy ale z majetkových pomerov rodiča všeobecne a je teda právne irelevantné, že Zákonník práce nepovažuje diéty za mzdu.

27. Odvolací súd dôsledným porovnaním pomerov v čase predchádzajúcej úpravy výživného s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania dospel k odlišnému právnomu záveru ako súd prvého stupňa, preto podľa § 388 CSP zmenil napadnutý rozsudok tak, že zvýšil výživné od otca pre maloletú W. na sumu 90 € mesačne od 10.7.2014 do budúcnosti, pre maloletú D. na sumu 90 € mesačne od 10.7.2014 do budúcnosti, pre maloletú Z. na sumu 90 € mesačne od 10.7.2014 do budúcnosti a pre maloletú D. na sumu 120 € mesačne od 10.7.2014 do budúcnosti. Odvolací súd poznamenáva, že čo sa týka určeného výživného, uvedená suma zohľadňuje iba časť nevyhnutných potrieb maloletých. Otec zo svojho príjmu uspokojuje svoje vlastné potreby v rozsahu minimálne bežného životného štandardu (životná poisťka, mobilný telefón, výdavky na domácnosť vo výške 400 - 500 Eur), preto možno od neho spravodlivo žiadať, aby rovnaký štandard umožnil aj svojim deťom formou výživného, čo je v súlade s požiadavkou, že deti, ktorých rodičia nežijú spolu, majú mať takú životnú úroveň, ako keby spolužitie rodičov existovalo. Odvolací súd tiež poukazuje na ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom považuje za ich prvoradú zákonnú povinnosť, ako aj na ods. 5 tohto zákonného ustanovenia, v ktorom je výslovne uvedené, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, v zmysle ktorého je rodič povinný plne rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené.

28. Pretože odvolací súd zmenil rozsah vyživovacej povinnosti otca, bolo potrebné rozhodnúť aj o dlžnom výživnom, ktoré za obdobie od 10.7.2014 do 15.4.2018 predstavuje 1.062,50 € pre mal. W., 1.062,50 € pre mal. D., 1.062,50 € pre mal. Z., 3.159,60 € pre mal. D.. Dlh na výživnom predstavuje rozdiel medzi pôvodne určeným výživným a súčasným za obdobie 45 mesiacov. Odvolací súd má za to, že otec žiadnym spôsobom nepreukázal, že nie je schopný dlžné výživné uhradiť jednorazovo. Z obsahu spisu nevyplýva jeho žiadosť o umožnenie plnenia v splátkach. Súdne konanie sa vedie od 11.10. 2013, pričom počas celej jeho dĺžky otec svojim deťom neprispel nad rámec súdom určeného výživného žiadnou sumou. Rozsudky o výživnom sú v zmysle § 44 C.m.p. vykonateľné doručením. V prípade, ak otec na základe rozsudku súdu prvej inštancie z takto vyčíslenej sumy časť dlžného výživného uhradil, jeho výška sa znižuje o sumu, ktorú otec preukázateľne uhradil. V prípade, ak pomery otca neumožňujú uhradenie dlžného výživného, ktoré vzniklo v dôsledku zmeny rozsudku súdu prvej inštancie jednorazovo, je v jeho záujme dohodnúť sa na splátkach s matkou, prípadne požiadať o možnosť splátok v rámci exekučného konania.

29. Ako to vyplýva z obsahu odvolania, odvolanie podala matka mal. detí v celom rozsahu, t.j. proti všetkým výrokom rozsudku. Rozhodnutie súdu, ktorým bolo rodičom určené výživné pre maloleté dieťa za obdobie jeho maloletosti, nestráca účinky po nadobudnutí plnoletosti dieťaťa; v takom prípade netreba podávať nový návrh na určenie výživného, ak podmienky pre určenie vyživovacej povinnosti naďalej trvajú. Súd svojim výrokom neobmedzuje určené výživné na čas maloletosti dieťaťa. Ak bol návrh na určenie výživného podaný pred dosiahnutím plnoletosti dieťaťa, pokračuje v konaní súd starostlivosti o maloletých aj po jeho plnoletosti s tým rozdielom, že plnoleté dieťa má už v ďalšom súdnom konaní samostatné procesné postavenie, pričom funkcia kolízneho opatrovníka zanikla. Veková hranica 18 rokov je podľa právnej úpravy v Zákone o rodine významná z hľadiska procesnoprávneho (do plnoletosti dieťaťa možno konanie o určenie výživného začať aj bez návrhu, kým po dovŕšení plnoletosti len na návrh oprávneného). Ak v konaní o výživnom pre maloleté dieťa rozhoduje súd až po nadobudnutí plnoletosti dieťaťa, je potrebné, aby plnoleté dieťa v konaní uviedlo, či nárok na výživné uplatňuje aj za dobu po dosiahnutí plnoletosti a v akej výške. Súd v takom prípade rozhodne o výživnom až do času rozhodovania. Plnenie dávok výživného, ktoré sa stali splatnými počas neplnoletosti dieťaťa, rovnako ako dávok, ktoré sa stali splatnými po nadobudnutí plnoletosti, uloží súd povinnej osobe priamo voči dieťaťu; to sa týka aj nedoplatkov výživného za čas pred plnoletosťou (porovnaj napr. R 67/1967, R 2/1985, Zborník III, str. 308 a pod.).

30. Vychádzajú z uvedeného možno dospieť k záveru, že matka plnoletého H. W. nie je od jeho nadobudnutia plnoletosti osobou oprávnenou na podanie odvolania proti napadnutému rozsudku v časti, ktorou súd upravil výživné voči nemu, pretože účastníkom konania je iba oprávnená a povinná osoba. Vzhľadom k tomu, že odvolanie v tejto časti podala osoba, ktorá na podanie odvolania nie je oprávnená, odvolací súd musel podané odvolanie v tejto časti postupom podľa § 386 písm. b) CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> odmietnuť bez jeho podrobenia odvolaciemu prieskumu.

31. Matka vo svojom odvolaní navrhla, aby jej súd priznal náhradu trov konania. Náhrada trov v mimosporových konaniach je postavená na zásade, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, avšak toto platí vtedy, ak CMP neustanovuje inak.

32. Podľa ust. § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

33. Materiálny korektív spravodlivého požadovania náhrady trov konania môže súd použiť vo všetkých typoch mimosporových konaní, pričom na rozdiel od § 53 sa však neaplikuje princíp náhrady trov konania z hľadiska úspechu v konaní. Ustanovenie § 55 CMP nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie v zmysle svojvoľie súdu, ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú také výnimočné okolnosti, na ktoré je potrebné pri rozhodovaní o trovách výnimočne prihliadnuť. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Pri posudzovaní týchto okolností treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania, a tiež na okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a na ich postoj v konaní. Priznanie náhrady trov konania v konaniach vedených podľa CMP musí teda zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu, pričom jedným z rozhodujúcich hľadísk bude aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči účastníkovi a aby neodporovalo dobrým mravom. Aplikácia tohto ustanovenia prichádza teda do úvahy v prípadoch, keď súd po preskúmaní okolností konkrétnej veci dôjde k záveru, že ide o výnimočný prípad, a tento musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený.

34. Vo vzťahu k náhrade trov konania, odvolateľka mala za to, že tu ide o prípad, kedy je na mieste aplikácia ust. § 55 CMP, s ktorým názorom sa stotožňuje aj odvolací súd. Odporca je otcom maloletých detí. Súdne konanie inicioval on, a to návrhom na zníženie výživného. Výsledkom konania je zamietnutie jeho návrhu a naopak, zvýšenie výživného vzhľadom na výraznú zmenu pomerov na strane jeho mal. detí, ktoré sú odkázané výživou na svojich rodičov a ktoré navyše majú zhoršený zdravotný stav a to najmä W. a D.. Počas celého priebehu súdneho konania (4,5 roka) sa o svoje deti nezaujímal, dokonca súdom určené výživné neuhrádzal pravidelne, matke dlhoval na výživnom. Vzhľadom k tomu, že po zmene pomerov na strane detí neprispieval podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine), naopak inicioval konanie o zníženie výživného, prinútil nepriamo matku detí podať v konaní návrh na zvýšenie výživného, keďže táto nedokáže z výživného, určeného predchádzajúcou právnou úpravou, uspokojovať odôvodnené potreby detí. Nie je možné neprihliadnuť tiež na postoj otca v konaní, ktorý s akýmkoľvek zvýšením výživného nesúhlasil. Keďže matka nemá právnické vzdelanie, obrátila sa na Centrum právnej pomoci, ktoré jej priznalo nárok na poskytovanie právnej pomoci a určilo advokáta na zastupovanie v konaní. Z dokazovania taktiež vyplýva, že majetkové pomery otca mal. detí sú neporovnateľne lepšie ako majetkové pomery matky, ktorá je poberateľkou invalidného dôchodku a opatrovateľského príspevku. Odvolací súd dospel k záveru, že s ohľadom na okolnosti prípadu bude spravodlivé požadovať od otca, aby nahradil trovy konania, ktoré matke v tomto konaní vznikli.

35. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).